

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra společenských věd

Datum odevzdání posudku: 17.5.2023

Jméno a příjmení studenta:

Bc. Lukáš Sedláček

Obor:

Občanská výchova

Vedoucí diplomové práce:

Doc. PhDr. Stanislav Holubec, Ph.D.

Oponent diplomové práce:

PhDr. Vladimír Hanáček, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(posudek vedoucího/opponenta práce)

Název práce: Proměny volebních výsledků v českých zemích v letech 1907 a 1911 v komparaci s volebními výsledky 1920

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek: A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhověl):

1. Struktura práce, její téma a cíle

(úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce, relevance tématu a cílů práce z hlediska přínosu pro určitý vědní obor, pedagogickou praxi apod.)

A	B	C	N

Téma voleb do říšské rady v letech 1907 a 1911 disponuje po téměř 120 letech samozřejmě rozsáhlou heuristickou základnou, kterou představují datové, ale i analytické odborné zdroje. Nejde tedy v základní analytické poloze o „pole neorané“, kde by byla primární analýza vítaným „výkopem“. Z tohoto hlediska je cíl práce, tj. srovnání volebních výsledků voleb v letech 1907 a 1911 jistě legitimní, pokud jde o rok 1920, je vzhledem k jinému charakteru voleb co do podoby volebního systému (poměrný), definice volebních obvodů, ale i elektorátu (volily už i ženy) a nemluvě už o státní formě a zkušenosti světové války samozřejmě situace o dost odlišná a autor se vystavuje riziku, že bude trochu srovnávat „jablka s hruškami“. Přesto by takové srovnání šlo kvalitně provést, pokud by si autor stanovil jasná kritéria komparace a dle nich postupoval. Takovými kritérii by např. mohly být ukazatele volební geografie ve smyslu definice územních celků, na nichž budou analyzovány podobnosti či rozdíly co do volebního „zbarvení“ jednotlivých území. Zde je bohužel nutno konstatovat, že takové srovnání autor neprovedl, neboť se omezil s rokem 1920 pouze na celostátní data. Srovnání výsledků za jednotlivé volební obvody v letech 1907 – 1911 je provedeno fakticky okrajově, neboť autor neanalyzuje obvody jeden po druhém, ale pouze shrnuje celkové výsledky a data co do počtu obvodů. Logiku v ukazatelích volební geografie tak postihuje jen v malém rozsahu. Srovnání „koaličního“ spojování před druhým kolem ukazuje v roce 1907 spojení občanských stran proti sociální demokracii, v roce 1911 pak spojení sekulárních stran proti stranám katolickým, což je v odborné komunitě obecně známá skutečnost. Kontextuální důvody těchto jevů ale autor vůbec neuvádí.

2. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji

(výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem, napojení na existující datový a literární kontext, využití literárních rešerší pro volbu tématu práce a formulaci výzkumného problému, práce s cizojazyčnou literaturou)

A	B	C	N

Užité zdroje čítají jistě relevantní položky odborné literatury, především článek Jiřího Koubka z roku 2006. Další mnohé zdroje ale chybí, naopak jsou použity i některé předlistopadové zdroje, které min. co do frazeologie nejsou ideální (např. z publikace Jaroslava Purše z roku 1987 přejímá marxistický pojem „dělnická třída“, který by šlo nahradit popisným označením „tovární dělnictvo“).

3. Metodologická a metodická stránka práce

(stanovení cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod, popřípadě metodologické zdůvodnění výběru metod)

A	B	C	N

Viz komentář ad 1. Autor si stanovil cíle práce, které dodržel jen z části, navíc sděluje, že hlavní přínos jeho práce je přepis dat o volebních výsledcích z knižních zdrojů do elektronické podoby, ale tuto databázi samotná práce neobsahuje, min. ne v tištěné podobě.

4. Odborná správnost – znalost problematiky

(prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém, správná práce s pojmy a koncepty, kontextuální správnost argumentace)

A	B	C	N

Autor se dobře zorientoval ve volebních výsledcích z let 1907 a 1911 co do volební geografie. Jen škoda, že jí více nevyužil k adekvátní komparaci (viz výše). Úvodní popisná část o dějinách ústavních zřízení v době habsburské monarchie je z mého pohledu nadbytečná, jelikož Pillersdorfova ústava se k volbám do říšské rady ve 20. století vztahuje jen velmi málo. Navíc je zde obsažena tradiční šablonovitá perspektiva ústavního vývoje, předpokládající spornou kontinuitu mezi lety 1848-49 a vývojem po roce 1860. Výklad ideověpolitických rodin v Českých zemích jeví se mi zmatečným, bez souvislosti nástupu stavovských a konfesijních stran s rozšiřováním volebního práva již v 90. letech (Badeniho volební reforma a 5. všeobecná kurie) a některé podstatné skutečnosti jsou zcela opomenuty (např. u katolických stran vydání encykliky Rerum Novarum). Zmatečný se mi jeví též slabý rozměr rozlišení jednotlivých stran v Čechách a na Moravě (např. zahrnutí mladočechů a Lidové strany na Moravě do tabulky zvlášť, přestože šlo fakticky o stranické ekvivalenty ve dvou samostatných stranických systémech, podobně např. odlišení „národních katolíků“ a „klerikálů“).

5. Závěry a naplnění cílů

(jsou formulovány jasné závěry, je zřejmé, jaké poznatky práce přinesla, jsou nové poznatky vztaženy k původnímu literárnímu kontextu, jsou výsledky práce nahlíženy kriticky – například jsou uvedena omezení pro jejich platnost?)

A	B	C	N

Autorovi se podařilo sepsat přehled volebních výsledků ve volbách 1907 a 1911, avšak bez většího analytického přínosu. Naznačené možné didaktické využití v závěru je zajímavé. Škoda je, že mu autor nevěnoval pozornost hned.

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

(odborný jazyk, gramatická a pravopisná správnost, stylistická kvalita)

A	B	C	N

Práce obsahuje mnohé překlepy či nadbytečná slova, což dokazuje, že byla zřejmě „šita horkou jehlou“.

7. Formální a grafická úroveň práce

(obsahuje práce všechny náležitosti, jaká je její grafická úroveň)

A	B	C	N

Celková úroveň je uspokojivá.

Celkové zhodnocení práce, popřípadě otázky k obhajobě

Celkově práci bohužel považuji za slabou a navrhuji hodnocení **C- dobře**.

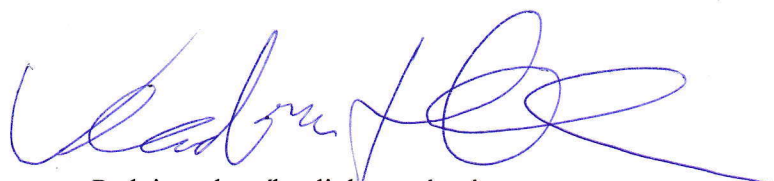
Otázky k obhajobě:

- 1) Jaké byly důvody odlišného spojování stran před druhým kolem mezi lety 1907 a 1911?
- 2) Jaká je zásadní podobnost volebních výsledků do říšské rady z let 1907 a 1911 a voleb do Národního shromáždění ČSR v roce 1920?
- 3) Jak lze na volebních výsledcích demonstrovat modernizační trendy české společnosti v tomto období a jaký to má didaktický přínos?

Celkové hodnocení práce (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce):

A - výborně	B – velmi dobře	C - dobře	N - nevyhověl

V Českých Budějovicích dne 17.5.2023

Podpis vedoucího diplomové práce